

ným od předmětu zemědělských podniků jejich. Byť bylo pravda, že hospodářské družstvo má za účel dle předložených stanov v celku zužitkování, zpracování a zpeněžení zemědělských plodin členů a zaopatřování zemědělských potřeb pro členy, jimiž dle těchto stanov mohou býti jen osoby fyzické, které se alespoň z části zabývají zemědělstvím, neb osoby právnické, mající nemovitý majetek, nečiní tyto okolnosti ještě podle toho, co bylo výše řečeno, podnik družstevní podnikem zemědělským. Předmětem podnikání družstva není vzdělávání půdy v jeho držení se nacházející na vlastní účet k docílení plodin. Podnik ten záleží v zužitkování, zpracování a zpeněžení zemědělských plodin členů a zaopatřování zemědělských potřeb pro členy a — pokud se týče mlýna v H. — v provozování živnosti.

Není-li však řečené družstvo podnikem zemědělským, nejsou ani pojištěnci, již v podniku tom jsou zaměstnáni, pojištěnci zemědělskými po rozumu § 12, odst. 2 nemoc. zákona a nepřislušejí proto pojistnou povinností svojí k zemědělské nemocenské pokladně v Ú.

Nař. rozhodnutí spočívající na opačném právním názoru, přičí se zákonu a bylo je proto podle § 7 zák. o ss zrušiti.

Č. 2748.

Jazykové právo — Samospráva oecní: * Zemskému správnímu výboru nepřisluší ani jako řádné instanci ani jako dohlédacímú orgánu nad podřízenými autonomními úřady právo rozhodovati o stížnostech podaných do porušení práv jazykových, spatřovaného v postupu okr. správní komise. K rozhodnutí těchto sporů jsou podle § 7 zák. z 29. února 1920 č. 122 Sb. výlučně povolány politické úřady jako státní úřady dohlédací.

(Nález ze dne 10. října 1923 č. 14945.)

V ě c: Okresní správní komise v Ž. proti zemskému správnímu výboru v Praze o užívání českého jazyka.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí zrušuje se, pokud se týká jazykové stránky vyřízení okresní správní komise v Ž., pro nezákonnost.

D ů v o d y: Ob. zastupitelstvo v Ž. schválilo dne 8. července 1922 většinou hlasů návrh městské rady o změně plánu polohy a určení stavební čáry při pozemku č. kat. — Do usnesení toho podali členové ob. zastupitelstva Ladislav V. a Václav G. česky psanou stížnost, v níž brojili z důvodů věcných proti správnosti onoho výroku.

Usnesením z 26. srpna 1922 zamítla osk v Ž. tuto stížnost, uvědomivši o tom rekurenty výměrem sepsaným jazykem německým.

V odvolání podaném k zsv-u v Praze, namítali V. a G. jednak, že mělo se jim dostatí vyrozumění v řeči české, jednak pak potírali rozhodnutí i ve věci samé.

Nař. rozhodnutím vyhověl žal. úřad odvolání potud, že uložil osk-i, aby odvolatele zpravila vyhotovením v českém jazyku jako jazyku jejich podání, v ostatním odvolání zamítl, jednak pro nedostatek legiti-mace, jednak z důvodů meritorních.

O stížnosti, kterou do tohoto opatření jazykového podala osk v Ž., uvážil nss takto:

Podle § 7 zák. z 29. února 1920 č. 122 Sb. spory o užívání jazyka při soudech, úřadech, ústavech, podnicích a orgánech státních, jakož i při úřadech samosprávných a korporacích veřejných, vyřizují příslušné státní orgány dohlédací jako věci státní správy odděleně od věci, ve které vzešly.

Z ustanovení tohoto je zřejmo, že zákon řešení jazykových sporů vyňal vůbec z kompetence řádných soudů a orgánů samosprávných a že zejména, pokud jde o orgány samosprávné, vyloučil spory ty i z kruhu jejich dozorčího i instančního práva rozhodovacího, příkazav je výhradně příslušným státním orgánům dohlédacím jako věci státní správy.

Těmito státními úřady dohlédacími nad osk-i jsou dle § 78 zák. o okr. zast. okr. politická správa a v dalším pořadí instančním zsp a na konec min. vnitř. Teprve po vyčerpání tohoto pořadí nastává dle §§ 2 a 5 zák. o ss možnost dovolati se tohoto tribunálu.

Netřeba proto zkoumati, zda a pokud zsv dle právního stavu před účinností cit. zákona platného vůbec byl příslušný v otázkách tohoto druhu rozhodovati, když by, i kdyby tomu tak bylo, jeho kompetence ode dne platnosti zákona toho t. j. od 6. března 1920 byla zanikla.

Jestliže tudíž žal. úřad v daném případě k řešení otázky té přistoupil, překročil meze své příslušnosti, ať vystupoval při tom jako instance, ať mocí svého dozorčího práva nad samosprávnými orgány nižší kategorie, a jest proto jeho výrok v tomto směru — a jen potud jest vzat v odpor — nejen nezákonný, nýbrž zmatečný.

Potom však stížnost osk-e vytýkající toto nezákonné arogování příslušnosti se strany žal. úřadu jest důvodnou a bylo proto nař. výrok v tomto bodě podle § 7 zák. o ss zrušiti.

Č. 2749.

Stavební právo: I. * Nájemník, bydlící v domě sousedním, není sousedem ve smyslu § 32 stav. řádu pro Prahu a okolí a nepřísluší mu v záležitostech stavebních postavení strany. Rozhodnutí úřadu vydané k jeho »stížnosti« lze považovati jedině za rozhodnutí vydané z moci úřední. — II. * Ve věcech stavebního řádu nepřísluší zemskému správnímu výboru v Praze dozorčí moc.

Řízení před nss-em: * Rozhodnutí zemského spr. výboru v Praze vydané ve věci stavebního řádu z moci dozorčí, jest zrušiti podle § 7 zák. o ss, třeba stížnost k nss-u v tomto směru výtky nemá.

(Nález ze dne 10. října 1923 č. 16.150.)

Věc: Matěj S. a Karel F. na Žižkově (adv. Dr. Jaroslav Valenta z Prahy) proti zemskému správnímu výboru v Praze (za zúčastněné strany — adv. Dr. Zdeněk Krblich z Prahy) o záповěď užívati místnosti jako dílny.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.